

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **Ing. M. N.**, zastoupený Mgr. Davidem Obenrauchem, advokátem, se sídlem Brno, Kopečná 987/11, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Jihlava, Žižkova 1882/57, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 4. 10. 2017, č. j. 41 A 24/2016 – 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 2. 2016, č. j. KUJI 14910/2016 (dále také jen „rozhodnutí žalovaného“), zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu v Třebíči ze dne 28. 8. 2015, č. j. OSČ-PŘ-162/2015-11-Tu, a toto rozhodnutí potvrdil. Posledně uvedeným rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterých se dopustil tím, že dne 16. 4. 2015 v 10:30 hod. na ulici Pražská v obci Třebíč ve směru jízdy k obci Červená Hospoda jako řidič motorového vozidla zn. Mercedes-Benz Sprinter, SPZ: X, držel při řízení vozidla v ruce telefonní přístroj a nebyl za jízdy připoután na sedadle bezpečnostním pásem, čímž porušil povinnost uloženou mu § 6 odst. 1 písm. a) a § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu. Za výše uvedené jednání

mu byla uložena pokuta ve výši 1 700 Kč a povinnost k náhradě nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Brně (dále jen „*krajský soud*“) rozsudkem ze dne 4. 10. 2017, č. j. 41 A 24/2016 - 33, zamítl jako nedůvodnou. Krajský soud se neztotožnil s námitkou žalobce, že uvedené přestupkové jednání nebylo prokázáno, jelikož správní orgány vycházely pouze z výpovědí svědků - policistů, ačkoli jejich výpovědi nejsou konzistentní. Podle krajského soudu větší rozpory ve výpovědích policistů nejsou. Je sice pravdou, že jeden z policistů uvedl, že žalobce držel mobilní telefon v pravé ruce, a druhý policista zase tvrdil, že mobilní telefon měl v levé ruce. S ohledem na časový odstup mezi dnem, kdy k přestupkovému jednání mělo dojít (16. 4. 2015), a výsledkem policistů (22. 7. 2015), je logické, že si policisté nemuseli pamatovat každý detail (obzvláště pokud každý měsíc řeší několik přestupkových jednání stejného typu).

[3] Podstatné podle krajského soudu je však to, že výpovědi policistů jsou v zásadních věcech totožné. Uvedli totiž, že stáli na vyvýšeném místě, a proto do vozidla žalobce dobře viděli, viditelnost byla toho dne dobrá. Oba také uvedli, že žalobce netelefonoval, ale pouze držel mobilní telefon (údajně něco počítal na kalkulačce). V tomto ohledu je výpověď obou policistů shodná.

[4] Podle krajského soudu je projednávaná věc odlišná od situace, kterou Nejvyšší správní soud řešil v rozhodnutí, na které odkazoval žalobce (tedy v rozsudku ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86). Je to proto, že v projednávané věci policisté vykonávali běžný dohled nad bezpečností silničního provozu, řidiče běžným způsobem zastavili, oproti judikované věci také nevyvíjeli žádnou „nadměrnou horlivost“ a s žalobcem jednali slušně. Nelze proto usuzovat, že by měli nějaký zájem na tom, aby obvinili z přestupkového jednání nevinného řidiče. Naopak žalobce (řidič, který se řízením motorových vozidel živí) měl eminentní zájem na tom, aby nebyl z přestupkového jednání obviněn, což odpovídá i tomu, že bezprostředně poté, co byl policejní hlídkou zastaven, uvedl, že zaplacení pokuty by mu nevadilo, nechtěl však mít záznam v bodovém hodnocení řidiče.

[5] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) kasační stížností, jejíž důvody lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“).

[6] Stěžovatel zpochybňuje, že bylo v řízení prokázáno, že se dopustil přestupku, který spočíval v držení telefonního zařízení při řízení vozidla. Podle něj ze správních rozhodnutí není patrné, „*kde, jak, v jaké výšce a v jaké ruce měl držet jakousi věc, podobající se telefonu*“. Podotýká, že v den, kdy mělo k přestupkům dojít, byly na českém trhu běžně dostupné telefony od rozměrů 44 x 50 x 17 mm, přičemž jeho přivřená dlaň má délku 12 cm. Dále stěžovatel *de facto* předkládá hypotézu, že pokud by vlastnil „*kolibřík*“ telefon, není jasné, jestli by jej mohli zasahující policisté v dlani vůbec vidět.

[7] Dále poukazuje na rozpor ve výpovědích policistů (jeden tvrdil, že stěžovatel držel mobilní telefon v levé ruce, druhý zase v pravé). Tento rozpor podle stěžovatele způsobuje

pokračování

nevěrohodnost svědeckých výpovědí, nikoli autentičnost, jak tvrdí krajský soud. Dodává, že pokud by bylo toto tvrzení policistů pravdivé, pak by musel mít telefony dva (v každé ruce jeden), a tím pádem by nemohl řídit.

[8] Stěžovatel nesouhlasí s krajským soudem ani v tom, že závěry vyplývající z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 102/2010 – 86, na projednávaný případ nedopadají. Z tohoto judikátu totiž vyplývá, že v právním státě nelze nahrazovat důkazy souhlasným prohlášením policistů.

[9] Rozporuje také tvrzení krajského soudu, že k prokázání uvedeného přestupkového jednání není třeba, aby bylo zachyceno na záznamovém zařízení. Skutečnost, že uvedené přestupkové jednání není zachyceno záznamovou technikou (přestože jí jsou policejní vozy běžně vybaveny), nemůže jít k tíži stěžovatele.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Jelikož se ztotožňuje se závěry krajského soudu, navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Stěžovatel především tvrdí, že není možné, aby krajský soud vzal za prokázané, že stěžovatel při řízení držel mobilní telefon, ačkoli výpovědi policistů jsou rozporné (policisté se neshodují v tom, v jaké ruce měl stěžovatel držet mobilní telefon). Vymezuje se také proti tomu, že uvedené přestupkové jednání nebylo zachyceno záznamovým zařízením.

[14] Ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu stanoví, že *řidič nesmí držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení.*

[15] Nejvyšší správní soud předně poukazuje na rozsudky ze dne 12. 10. 2016, č. j. 1 As 266/2015 - 34, a ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 As 348/2017 – 38 (všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v nichž je skutkový příběh podobný verzi stěžovatele v projednávaném případě: obvinění z přestupku tvrdí, že svoji povinnost neporušili. Buď uvádí, že nedrželi v ruce nic nebo drželi v ruce jiný předmět. Odkazované rozsudky vycházejí z toho, že je přirozené, že pokud tento typ přestupku není zdokumentován objektivním způsobem – např. videozáznamem či fotografií – potom se rozhodnutí správních orgánů opírá o výpovědi policistů.

[16] Podobně jako přestupek nepřipoutání se bezpečnostním pásem i přestupek držení telefonu při jízdě také nepochybně patří mezi přestupky pozorovatelné pouhým okem, a

proto není třeba, aby byly zachyceny záznamovým zařízením. K tomu již Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 As 318/2016 - 46, uvedl: „*V normálních situacích tento přestupek není nijak dokumentován (například fotografií či videozáznamem). Věrohodné svědectví policistů tedy zpravidla představuje dostatečný důkaz o jeho spáchání. Rozporuje-li řidič spáchání takového přestupku, je v zásadě nutné policisty vyslechnout jako svědky. Pouhý úřední záznam či oznámení o přestupku nejsou dostatečnými důkazy (srov. rozsudky NSS ze dne 2. 5. 2012, č. j. 8 As 100/2011 - 70; a ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 - 27, a tam podrobně analyzovanou další judikaturu).*“ Obdobně jako v uvedeném případě i v nyní projednávané věci správní orgány dostaly povinnosti provést výslechy zasahujících policistů, přičemž jejich výpovědi se v podstatných ohledech shodují.

[17] Je sice pravdou, jak namítá stěžovatel, že jeden z policistů ve své výpovědi uvedl, že stěžovatel držel mobilní telefon v pravé ruce (viz protokol o výslechu svědka na č. 1. 20 správního spisu), zatímco druhý policista tvrdil, že mobilní telefon měl v levé ruce (viz protokol o výslechu svědka na č. 1. 24 správního spisu). Tento rozpor je však ojedinělý a není natolik zásadní, aby zpochybnil věrohodnost svědeckých výpovědí či snad dokonce vylučoval použití svědeckých výpovědí policistů jako důkazu k prokázání jednání, které je stěžovateli kladeno za vinu. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že podle jeho ustálené judikatury rozpory ve výpovědích policistů jsou sice způsobilé otrástit věrohodností policistů jako svědků, „[m]usí se však jednat o rozpory vážného rázu týkající se skutkového děje, nikoliv nepodstatné detaily, u nichž lze odlišnosti ve výpovědích vysvětlit reálnými omezeními lidské paměti a časovým odstupem od sledovaných událostí“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2014, č. j. 3 As 73/2013 - 42). Nejvyšší správní soud je shodně s krajským soudem přesvědčen, že sporná skutečnost (v jaké ruce stěžovatel držel mobilní telefon) není z hlediska skutkového děje zásadní, a proto si ji policisté nemuseli s odstupem tří měsíců pamatovat. Podstatné však je to, že v ostatních ohledech se výpovědi policistů neliší, a to ve skutečnostech, které jsou pro posouzení věci klíčové. Oba policisté shodně vypověděli, že uvedený den byla viditelnost dobrá, a proto zřetelně viděli, že stěžovatel drží v ruce mobilní telefon. Podle obou svědků také stěžovatel při kontrole policejní hlídkou uvedl, že netelefonoval, ale na mobilním telefonu něco počítal. Shodli se také v tom, že jim sdělil, že nemá problém se zaplacením pokuty, ale nerad by, aby mu byly zaznamenány body do evidenční karty řidiče.

[18] Kromě toho je třeba připomenout, že stěžovatel nepředložil vlastní věrohodnou skutkovou verzi, dokonce ani netvrdil, že mobilní telefon nedržel. Nastínil pouze hypotetickou situaci: pokud by měl malý telefon („*kolibří telefon*“), nemohl by být v jeho dlani vidět. K tomuto tvrzení Nejvyšší správní soud v řadě svých rozhodnutí (např. v rozsudku ze dne 24. 3. 2016, č. j. 10 Afs 155/2015 - 29) konstatoval, že soudy nejsou povolány k tomu, aby řešily hypotetické situace, nýbrž rozhodují konkrétní spory na základě zjištěného skutkového stavu. Tyto úvahy stěžovatele nepředstavují projednatelnou kasační námitku, a nemohou proto mít na posouzení projednávané věci vliv.

[19] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku, dle které krajský soud pochybil tím, že uvedl, že závěry vyplývající z rozsudku č. j. 7 As 102/2010 - 86, na projednávaný případ nedopadají. V tomto judikátu však byla situace oproti nyní posuzované věci významně odlišná. Přestupce a policisté se neshodli v tom, zda a z jakého místa viděli řidiče při tom, jak drží v ruce telefonní přístroj, zda se pak mohli otočit a

pokračování

zastavit jej. K tomu Nejvyšší správní soud uvedl, že se jedná o klíčovou část skutkového děje a v podstatě jedinou relevantní okolnost, na níž se mělo zjišťování skutkových okolností soustředit. Jak již bylo uvedeno výše, tato okolnost však v projednávané věci není sporná. Policisté shodně vypověděli, že vykonávali policejní hlídku v Třebíči v ulici Na Špitálce. Nelišili se ani v tom, že z tohoto místa byla dobrá viditelnost do vozidla stěžovatele, který jel po ulici Pražská. Jak již bylo uvedeno v odstavci [17] tohoto rozsudku, jediná nesrovnalost v jejich výpovědích je v otázce, v jaké ruce držel stěžovatel mobilní telefon, což ovšem není z hlediska odpovědnosti stěžovatele za přestupek klíčové.

[20] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud uvádí, že považuje za nutné vytknout stěžovateli tu část argumentace, kde v kasační stížnosti uvádí, že „nabývá pocitu naprosto absurdního divadla“, „ztrácí se v myšlenkovém pochodu soudu“ či že se postupem krajského soudu „dostáváme do situace právního extremismu a rezignace na právní stát“. Tyto výroky nemají žádnou oporu v napadeném rozsudku a jsou vůči soudu zjevně neucitlivé. Nejvyšší správní soud proto považuje za vhodné poučit zástupce stěžovatele, že podle čl. 17 usnesení představenstva České advokátní komory ze dne 31. 10. 1996, č. 1/1997 věstníku České advokátní komory, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (etický kodex), je advokát vůči soudům (a další tam uvedeným orgánům) povinen zachovávat náležitou úctu a zdvořilost. Užívání zbytečně expresivních a nepřiměřených výrazů, jaké jsou uvedeny výše, je z pohledu tohoto ustanovení přinejmenším problematické.

[21] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti mezi účastníky rozhodl Nejvyšší správní soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by měl procesně úspěšný žalovaný, kterému však v řízení o kasační stížnosti nevznikly takové náklady, které by přesahovaly běžný rámec jeho úřední činnosti. Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 4. dubna 2019

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu